

NHÂN VẬT NGƯỜI HÙNG TRONG TIỂU THUYẾT LÊ VĂN TRƯƠNG

Lê Thị Ngân*, Nguyễn Thị Hương

Trường Đại học Khoa học - Đại học Thái Nguyên

TÓM TẮT

Trong giai đoạn văn học Việt Nam 1930-1945, Lê Văn Trương nổi lên như một hiện tượng đặc biệt. Sức viết của Lê Văn Trương không dễ mấy ai có được, nếu không nói là không ai có được (riêng sách đã hơn 200 cuốn). Ngoài tiểu thuyết, ông viết truyện ngắn, truyện dài, phóng sự, bút ký, thơ và cả kịch. Ông là người đầu tiên và duy nhất trong lịch sử văn học Việt Nam tạo ra được nhân vật “người hùng”- mẫu nhân vật được đông đảo độc giả một thời say mê. Bài viết đi tìm hiểu nét riêng độc đáo của nhân vật người hùng của tiểu thuyết Lê Văn Trương, kể cả mặt thành công và hạn chế của bút pháp nghệ thuật của ông khi xây dựng kiểu nhân vật này.

Từ khóa: Lê Văn Trương, tiểu thuyết, nhân vật, người hùng, hình tượng.

Mỗi một nhà văn, với ngưỡng cảm nhận riêng trong tâm thức thẩm mỹ, sẽ tạo ra một kiểu dạng nhân vật riêng. Lê Văn Trương, với một *Trường đời* đầy những *Trận đời* đầy mưa gió đã tạo cảm hứng cho ông xây dựng kiểu nhân vật *Người hùng* trong hầu hết các tiểu thuyết của mình.

Trong văn học Việt Nam, cũng như văn học thế giới, thời nào, hình tượng người hùng cũng luôn chiếm một vị trí nhất định trong đời sống văn học. Nhưng không phải ai cũng có một niềm tự hào là tên mình luôn được nhắc đến kèm theo một định ngữ “người hùng”- mẫu nhân vật mà cả đời văn mình theo đuổi như Lê Văn Trương. Điều đó đã bao hàm sự khẳng định. Cái tên *Lê Văn Trương- người hùng* luôn đi liền với nhau bởi bản thân cuộc đời ông đậm chất phiêu lưu và oanh liệt, bởi nhân vật tiểu thuyết của ông luôn mang khí phách của một kẻ anh hùng. Phạm Thế Ngũ, trong cuốn *Việt Nam văn học sử giản ước tân biên*, đã đánh giá: “*Điều đáng chú ý ở ông là cái tư tưởng người hùng ông đã đem diễn tả thành gần như một chủ nghĩa trong tác phẩm*” [4]. Thời đại nào cũng có con người mới của nó. Người hùng của Lê Văn Trương là chính là hình tượng con người mới của thời đại ông đang sống.

Người hùng không đồng nghĩa hoàn toàn với *anh hùng*. Một anh hùng, theo định nghĩa của Joseph Campbell, là một nhân vật điển hình, người có thể vượt qua mọi trở ngại, và bằng

cách nào đó mang lại cho chúng ta một cảm giác chung rằng, chúng ta có thể làm nhiều hơn những gì chúng ta đang làm, và có thể trở thành người tốt hơn chúng ta hiện tại. Ở phương Tây cũng như phương Đông, người anh hùng luôn đứng trên đỉnh cao của lịch sử, có tính cách phi phàm, trí tuệ hơn người và mang trong mình những khát vọng dân tộc. Người anh hùng Asin, Uylisơ trong Homero, Người hùng Đôn Quijote của Cervantes... là những kiểu anh hùng như vậy.

Người hùng của Lê Văn Trương là mẫu người không hoàn toàn giống như vậy. Họ không phải là những con người lý tưởng, không phải là hạt nhân tích cực với những thành tích lớn lao trong cuộc đấu tranh vì tiến bộ cuộc sống, không phải là người có nhân cách vĩ đại. Hành trang của họ rất dễ hoà trong đám đông. Họ là những người ta có thể gặp đâu đó trên đường đời. Người hùng trong tiểu thuyết Lê Văn Trương ngang tàng, khí khái, thể hiện những đức tính ông cho là tốt đẹp nhất của con người. Nguyễn Huệ Chi, trong cuốn *Từ điển văn học*, khi giới thiệu về Lê Văn Trương, đã đánh giá về người hùng của tiểu thuyết gia họ Lê: “*Người hùng không chỉ oanh liệt trong cuộc phiêu lưu mạo hiểm, mà còn là người có lương tâm cao quý, gương mẫu. Đó là kiểu người hăng hái, xông pha, không từ nan trước mọi khó khăn, luôn gánh chịu phần thiệt thòi về mình, nhằm trừ tai cứu nạn, đem lại hạnh phúc cho người khác.*” [6] Độc giả gặp ở tiểu thuyết Lê Văn Trương những người hùng rất đời thường. Đó là

* Tel: 0912022777, Email:

chàng trai trẻ gan dạ, bỏ học đi kinh doanh, làm rất nhiều nghề nguy hiểm, kể cả những nghề ngoài pháp luật, kiến thức từ sách vở, nhà trường không nhiều, nhưng hiểu biết ngoài đời lại phong phú. Đó là người anh cả trong một gia đình đông em, còm cộm đi làm để nuôi các em, hy sinh hết thảy: danh vọng, sự nghiệp, tình yêu, khoái lạc... để làm tròn nghĩa vụ người anh trưởng; Đó là một người mẹ trẻ một mình nuôi ba đứa con thơ dại, kiên quyết từ chối lời cầu hôn của chàng y sĩ say tình để trọn đạo với người chồng đã quá cố, để tình cảm dành cho các con không bị san sẻ. Thậm chí, đó có thể là cô gái điếm, ngồi trên tiền bạc, lặn trong tình trường, nhưng khi yêu thật sự, sẵn sàng chết để bảo toàn danh dự và hạnh phúc cho người mình yêu... Nhân vật người hùng của Lê Văn Trương không phải là hiệp sĩ, siêu nhân, mà như một người bạn, có đủ cả những ưu điểm và nhược điểm rất người, nhưng hơn người một chút ở cái ý thức sâu sắc về trách nhiệm cụ thể của mình ở mọi cương vị, trong gia đình cũng như trong xã hội, ở cái ý chí khẳng định, ở cái nghị lực kiên trì và quyết tâm sống với tư cách là một CON NGƯỜI viết hoa với cái nghĩa đẹp nhất của nó. Trong cuộc đấu tranh để khẳng định sự tồn tại và nhân cách của mình, người hùng của Lê Văn Trương không phải lúc nào cũng ngạo nghễ vượt lên trên hoàn cảnh. Có những lúc, họ vẫn bộc lộ, dẫu khoảng khắc, cái yếu đuối dễ gần của những con người bình thường.

Nguyễn Mạnh Trinh, trong bài viết **Lê Văn Trương, tiểu thuyết của triết lý người hùng** đã viết: “...trong những tiểu thuyết ấy tôi tìm được rất nhiều cá tính của những nhân vật mà người ta tưởng là hiếm hoi trong đời thường mà thật ra lại có những nét sống động của những mẫu người đang sống và hành động”[3]

Người hùng của Lê Văn Trương như một thứ đá nam châm thu hút và chinh phục hết thảy mọi người, kể cả những kẻ không cùng chiến tuyến. Nhưng có lẽ, rõ nét nhất là sự chinh phục trái tim người đẹp. Họ thường xuất thân từ anh tiểu tư sản nghèo, tay trắng. Hoặc là bị đuổi việc, hoặc là bị phá sản, trong tay không một cắc bạc, chỉ có đầy lòng kiêu hãnh và

niềm tự ái rất dễ bị tổn thương. Người hùng của Lê Văn Trương vừa có đủ mưu trí và tài năng để vượt đường rừng, thắng thổ phi, vừa có đủ lãng mạn để ngồi bên dòng thác giữa rừng sâu để mơ màng trước câu chuyện tình bi thảm. Những cái đẹp mang tính lý tưởng đó đã làm trái tim các cô gái rung động thật sự. Trước sự chăm sóc đầy ân cần, yêu thương của người đẹp, các chàng trai lạnh lùng, thờ ơ như không. Nhưng càng lạnh lùng, né tránh, các cô gái càng đắm say hơn. Lối trong danh dự, cách xử sự cao thượng và nhất là sự thông minh, tháo vát, ứng biến tài tình trước những biến cố trong cuộc sống của các chàng trai đã khiến các cô gái như bị mê hoặc. Họ sẵn sàng từ bỏ cuộc sống giàu sang, cung chiêu của gia đình để đi theo chàng trai, dấn thân vào cuộc sống đầy khó khăn nhưng mạnh mẽ và oanh liệt. Vân trong **Tôi là mẹ** đã theo Vĩnh, Kim trong **Trận đời** đã theo Chí chính bởi niềm khao khát được hy sinh vì yêu như thế. Thậm chí như Khánh Ngọc, trong **Trường đời**, đã bỏ cả cuộc hôn nhân môn đăng hộ đối đầy sung sướng mà cha mẹ và bản thân mình trước đây đã định lựa chọn để đến với người mà nàng khâm phục và yêu mến, dù người đó chỉ là người làm công cho nhà mình. Phần thưởng của nhân vật người hùng Lê Văn Trương chính là tình yêu và hạnh phúc đạt được với các nữ nhân vật ấy ở cuối truyện.

Chủ đích của Lê Văn Trương là làm cho độc giả thấy giữa một xã hội Việt Nam với rất nhiều người còn đang hoang mang, bực nhọc, chưa tìm ra được một lẽ sống và một lối sống tích cực, thì vẫn còn những con người không chỉ có phẩm chất và đạo lý, không chỉ có lương tâm và tình thương, mà còn là những người có tri thức, nghị lực và dũng cảm, không chịu khuất phục trước sự quyền rũ của sắc đẹp, trước sự lôi cuốn của tiền tài, trước sự hấp dẫn của danh giá, trước sức mạnh của uy quyền... để có thể ngẩng cao đầu mà sống. Dù xông pha ở núi rừng để kinh doanh, buôn bán hay ở nơi chính trường để làm cách mạng... người đọc đều nhận ra ở họ vẻ đẹp của trang anh hùng mã thượng, không bao giờ vì mình mà hại người.

Trong **Trận đò**, Chí là một người có đầu óc tổ chức, hoạch định kế hoạch với tầm nhìn xa của một nhà chiến lược. Một mình khai đất mở điền ở một vùng đất rộng lớn Campuchia-khì mà xứ Đông Dương thuộc Pháp là một xứ có năm “kỳ” trước Cách mạng tháng Tám, cấy, trồng, chăn nuôi như một nhà nông học. Khi thấy đất đai mỡ màu, dễ sống, đã đưa bà con xứ Bắc vào cùng lập nghiệp làm ăn. Quản lý mọi người không phải như một tên địa chủ phát canh thu tô, mà như một nhà xã hội học đầy tình nhân ái. Anh đã nói với bà con kế hoạch của mình:

“Tôi sẽ mộ thật nhiều người vào đây; tôi sẽ lập ra từng xóm, mỗi xóm tôi sẽ phát cho một số ruộng với một cái tracteur (máy kéo) đủ để làm cái số ruộng ấy cho có lời. Tôi cử một số người đại biểu trông nom. Muốn thế, anh em phải có cái tinh thần đoàn kết, hiểu rõ rằng: “Mọi người làm để cho tất cả, tất cả làm để cho mỗi người” thì cái chương trình của tôi mới thực hiện được.

Chúng ta phải biết lợi dụng sự tiến bộ của khoa học, chứ làm theo cái lối của người mình nào được bao nhiêu! Tôi mong mỗi cho mỗi gia đình vào làm ăn với tôi có một cái nhà ngói xinh xinh, một chuồng trâu bò, một chuồng lợn, một chuồng gà, một vườn cây, một vườn rau, một vựa lúa lúc nào cũng đầy. Tôi có thể mở một sở Canh nông tư ở đây để thí nghiệm, để tính toán, để đầu tư, để tìm tòi những phương pháp có lời. Tôi sẽ mở một trường học, một nhà thương, tôi sẽ lập riêng ra một tỉnh thành miền Bắc”. [7]

Những dự định của Chí là những dự định lý tưởng về một vùng kinh tế mới. ở đó không chỉ có thứ nọ, thứ kia, mà quan trọng hơn là trong những thứ đó chứa đầy những tình yêu thương của Chí dành cho mọi người.

Nhưng giá lúa mỗi lúc một sụt ghê gớm. Mỗi gia lúa bán ra là một lỗ. Chí đứng trước nguy cơ phá sản. Anh đã làm mọi cách, kể cả việc lách luật để giữ được ruộng, trả được tiền cho mọi người: *“Đành là tôi thanh toán công việc của tôi, nhưng tôi cần thanh toán một cách thế nào để bảo toàn hạnh phúc cho bao nhiêu người”* [8]. Toàn bộ cơ ngơi, ruộng đất, đình, chùa, miếu mạo, chợ búa...sau khi đã giao lại cho bà con, Chí nhẹ nhàng đi tìm cuộc sống

khác. Mọi người trong làng đã thờ anh như thờ một thành hoàng.

Nếu như Chí là một người hùng trong con mắt của những người tá điền, thì Linh, trong tiểu thuyết **Một người**, là người hùng trong giới công chức trẻ lúc bấy giờ. Trong một lần đi làm muôn, cộng sổ sách nhầm, bị viên sếp người Pháp xỉ mắng, tát tai trước sự chứng kiến của bao người rồi dọa: *“- Tôi sẽ cách chức anh!”*. Lòng tự trọng bị tổn thương, Linh đáp ngay: *“-Tôi không cần! Ngay từ bây giờ, tôi sẽ từ giả cái địa ngục mà người ta coi tôi như chó lợn này”*. Cha dọa dẫm, mẹ năn nỉ, nhà gái muốn từ hôn, Linh vẫn nhất quyết thôi việc, chấp nhận đời sống nhọc nhằn, thiếu thốn, trăm bề nhưng tròn danh dự. Cái phản ứng quyết liệt và khí phách của Linh *“như một tảng đá đầu tiên ném vào nền xã hội Việt Nam”* (Trương Tửu) lúc bấy giờ và có ảnh hưởng không nhỏ tới các độc giả. Sau này, cùng với Phùng, sống trong lãnh bằng nghề viết văn, tôn thờ nghệ thuật, trọng danh dự nên dù *“ăn miếng cơm hẩm mà vẫn có gan gạt tờ giấy bạc người ta đưa cho mình, bởi tờ giấy bạc ấy có thể làm giảm cái giá của nghệ thuật”* [9]. Trước lý tưởng và cuộc sống của Linh, người bạn anh đã phải thốt lên đầy kính trọng: *“Anh mới thật là một người”*. Ý chí, nghị lực, khí phách, lòng quả cảm của những nhân vật người hùng trong tiểu thuyết Lê Văn Trương đã tạo ra quanh họ một tầm ảnh hưởng nhất định.

Cả một thế hệ độc giả đã đồng thanh đặt tên cho những nhân vật chính của Lê Văn Trương là “người hùng” và trong rất nhiều trường hợp, họ đã có những phản ứng một phần nào giống như Lê Văn Trương mong muốn. Trong một bài viết về Lê Văn Trương, Hoàng Hữu Đản đã nhận xét về nhân vật “người hùng” của nhà văn họ Lê này: *“Người hùng” thực chất là hình tượng “con người mới” của thời đại*[1]. Sự ảnh hưởng của nhân cách người hùng trong tiểu thuyết Lê Văn Trương không chỉ có giá trị một thời. Gần đây, trên trang báo điện tử **Văn hoá doanh nhân**, tác giả Đào Hùng, với bài viết **“Văn hoá kinh doanh- Cách ứng xử của người Việt”** đăng ngày 8/1/2010, đã viết: *“nhìn lại văn học xưa, ta thấy phần lớn những nhân vật doanh nhân*

được đưa vào tiểu thuyết chỉ là những người tham lam, thủ đoạn, những Nghị Hách của Vũ Trọng Phụng, hay những ông Hàn của Tự lực văn đoàn. Có lẽ chỉ có Lê Văn Trương là biết ca ngợi những người hùng, có gan làm giàu, tranh đấu trên thương trường” [5].

Trong cuốn **Từ điển văn học** biên soạn năm 1983, Nguyễn Huệ Chi đã từng đánh giá về người hùng của tiểu thuyết gia họ Lê: “Đó là kiểu người đã từng ít nhiều hấp dẫn thị hiếu lớp bạn đọc thành thị một thời trước cách mạng tháng Tám, nhưng thực chất chỉ là một kiểu người giả tạo, huyền hoang, khi khái rớm, và không có chút giá trị, nếu không nói là phản động.” [9].

Người ta có thể có lý khi nói rằng đây là một kiểu người ít nhiều huyền hoang, nhưng nếu kết luận là “không có chút giá trị, nếu không nói là phản động” thì hoàn toàn bất công. Chủ đích của Lê Văn Trương là làm cho độc giả thấy giữa một xã hội Việt Nam thời nô lệ mất nước lúc bấy giờ, vẫn có những con người không chịu khuất phục trước tiền tài, sắc đẹp, danh vị. Trình bày quan điểm về nhân vật “người hùng” của Lê Văn Trương, Nguyễn Mạnh Côn đã *Biện hộ cho Lê Văn Trương*: “...anh chủ trương đào tạo những “người hùng” cho một tương lai nào đó của đất nước. Đất nước cần có những người can đảm (và dám giết người khi cần đến) trong những hoàn cảnh có thể xảy ra sau này.” Tác giả bài viết đã chia hẳn công việc viết sách của Lê Văn Trương làm hai phần: “phần cốt truyện, cùng với những tình tiết vụn vặt, là một phần; phần thứ hai gồm những cái “nút” trong đó Lê Văn Trương thả hết “ga” cho tình yêu say mê của anh đối với dân tộc, để vì dân tộc mà nói lên những lời, tạo ra những nhân vật lý tưởng cho một ngày mai... cách mạng.” [2].

Trong khoảng những năm 32-40 của thế kỷ XX, chính quyền thực dân ở Đông Dương thi hành chính sách hai mặt: Một mặt là đẩy mạnh các biện pháp văn hoá giáo dục, tuyên truyền lôi kéo người bản xứ, tranh thủ các tầng lớp thượng lưu, tô vẽ cho cái gọi là “văn minh khai hoá”; mặt khác, chúng thi hành chính sách khủng bố trắng một cách tàn bạo ở cả thành thị và nông thôn, nhất là từ sau cuộc khởi nghĩa Yên Bái tháng 2/1930. Một sự

thật là đạo đức, luân lý bị lung lay khá nhiều trước sự “công phá của văn minh vật chất tây phương và chế độ hủ hoá thực dân” (Phạm Thế Ngũ) cũng như sự hình thành tâm lý hoài nghi của tầng lớp tiểu tư sản. Trong thời điểm xã hội đó, Lê Văn Trương không chịu chui vào tháp ngà nghệ thuật để trau chuốt ngôn từ hay ca thán. Ông đã chường mặt ra với đời cả nghĩa đen lẫn nghĩa bóng, để làm người hùng và xây dựng những nhân vật người hùng trong tiểu thuyết của mình. Dù có là “nắm tay day miệng” (như lời giễu của Lan Khai), hơi ồn ào như chính bản tính của ông thì Lê Văn Trương đã thành công khi đã “khiến nổi cả thiên hạ chú ý đến mình” (Lan Khai).

Xây dựng nhân vật người hùng, người bút Lê Văn Trương hầu như chỉ có một màu ca ngợi. Họ là những người cao thượng, thanh sạch, hoàn toàn “vô trùng”, như những “cánh sen trong bùn” (tên một tác phẩm của Lê Văn Trương) đến mức thành không thật. Trong đời sống tinh thần của nhân vật Lê Văn Trương, hiếm khi thấy sự giằng xé, đấu tranh giữa hai bờ mong manh của con người - quý ác, cao thượng - thấp hèn, lương thiện - bất nhân, ánh sáng - bóng tối. Chỉ một con đường cho nhân vật của ông: con đường của vị tha, quả cảm, kiên trường, chí khí- con đường của những trai anh hùng, hảo hán, gái liệt nữ, thuyền duyên! Chí trong *Trận đời*, Trọng Khang trong *Trường đời*, Vương trong *Người anh cả*, Vĩnh, Vân trong **Tôi là mẹ**, Linh trong **Một người**, Giáng Vân trong **Cánh sen trong bùn**... từ đầu chí cuối tác phẩm đều một màu anh hùng thuần khiết.

Đây chính là một nhược điểm về nghệ thuật của Lê Văn Trương. Do theo đuổi quan niệm “người hùng”, nhà văn đã xây dựng nhân vật theo lối viết cường điệu. Để nhân vật bộc lộ được phẩm chất “oanh liệt”, “guồng mầu”, “trong sạch”, “cao quý”... rất người hùng của mình, nhà văn đã “đẩy mọi cá tính nhân vật lên tột mức, bắt nhân vật luôn luôn phải ứng xử và hành động trong trạng thái quá mức ấy”. Người đọc nhận thấy, để nhân vật được bộc lộ phẩm chất “người hùng” của mình, Lê Văn Trương đã tạo nên không ít những tình huống gò ép, đôi khi rất vô lý trong tác phẩm.

Bất chấp những lời chê giễu của không ít các nhà phê bình văn học lúc bấy giờ, đồng đảo độc giả vẫn say mê nhân vật người hùng của Lê Văn Trương. Triết lý sức mạnh, hình tượng “người hùng” rất quyết liệt của ông đã ảnh hưởng tới thế hệ thanh niên thời đó rất sâu đậm. Nguyễn Mạnh Côn, trong cuốn *Sống bằng sự nghiệp* đã có bài *Biện hộ cho Lê Văn Trương*. Ông viết: “*Và cũng bởi đời sống của chúng ta được làm nên, một phần nào bằng kỹ niệm, cho nên rất nhiều người còn nhớ đến Lê Văn Trương mỗi khi nhớ đến tuổi trẻ của họ. Và cũng bởi tuổi trẻ nào cũng ao ước những kiếp sống anh hùng, cho nên, tôi tưởng thế, tuổi trẻ nào cũng có nhiều người, bất chấp mọi lời phê bình về kỹ thuật, vẫn say mê, và nửa khóc nửa cười, khi đọc Lê Văn Trương, đến những đoạn nâng được tâm hồn họ lên mực cao của những tâm hồn nghệ sỹ*” [2].

Nếu như vấn đề nghệ thuật trong tiểu thuyết Lê Văn Trương hay bị người ta phàn nàn, thờ vắn đề tư tưởng được nhà văn gửi gắm qua hình tượng nhân vật “người hùng” được nhiều người đồng tình, khen ngợi bởi sự ảnh hưởng tốt của nó tới đồng đảo tầng lớp thanh niên lúc bấy giờ. Họ đó coi ông là “nhà tiểu thuyết thần tượng nhất của lớp trẻ trước cách mạng”. Thực tế đời sống văn học đó ghi nhận sự say mê của độc giả ở nhiều lứa tuổi với tiểu thuyết Lê Văn Trương. Những tấm gương cương dũng, nghĩa liệt, ở cả nhân vật nam cũng như nữ của ông đó là tấm gương đạo đức để người ta soi chiếu. Họ say mê ông và nhân vật của ông thuyết giáo, bất chấp sự dài dòng, không để tâm đến hành vắn, chữ nghĩa. Một hình ảnh Nguyễn Mạnh Côn sử dụng

cũng là tiếng núi chung cho rất nhiều người: “*Vì chúng tôi lúc bấy giờ như những con thuyền nằm trên cạn, mơ những cuộc viễn du, nhìn xuống con sông mà chỉ thấy có sức nước cuộn cuộn chảy, không để ý đến củi mục cành khô, rác rến... cuộn theo dòng*” [2].

Lê Văn Trương đó tạo ra hình tượng nhân vật người hùng. Và chính hình tượng này đó làm cho cái tên Lê Văn Trương trở thành bất tử.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Hoàng Hữu Đản, *Nên đánh giá lại Lê Văn Trương công bằng và trung thực* - bản chép tay của nhà nghiên cứu Hoàng Hữu Đản do bà Lê Thị Giáng Vân cung cấp, tr.3
- [2] Nguyễn Mạnh Côn, *Sống bằng sự nghiệp*, Nguyệt san văn uyên, số 12 tháng 04/1969, tr.11, 12.
- [3] Nguyễn Mạnh Trinh- Lê Văn Trương-*Tiểu thuyết của triết lý người hùng*, tr.4
- [4] Phạm Thế Ngũ, *Việt Nam văn học sử giản ước tân biên*, tập 3, NXB Quốc học tùng thư – tr. 540.
- [5] [http://www.vhdn.vn/Văn hoá kinh doanh-Cách ứng xử của người Việt/08/01/2010](http://www.vhdn.vn/Văn%20hoá%20kinh%20doanh-Cách%20ứng%20xử%20của%20người%20Việt/08/01/2010)
- [6] *Từ điển văn học*, tập 1, Nxb Khoa học xã hội - HN, 1983, tr. 391.
- [7] *Tuyển tập Lê Văn Trương*, tập 1, NXB Văn học, 2006, tr. 318
- [8] *Tuyển tập Lê Văn Trương*, tập 1, NXB Văn học, 2006, tr. 421
- [9] *Tuyển tập Lê Văn Trương*, tập 2, NXB Văn học, 2006, tr. 850

HERO CHARACTER IN LE VAN TRUONG NOVELS**Le Thi Ngan***, **Nguyen Thi Huong***College of Sciences - Thai Nguyen University***SUMMARY**

In the Vietnam's literature stage from 1930 to 1945, Le Van Truong was emerged as a special phenomenon. Very few people, even it might be said that no one could follow him. He had written not only more than 200 books. Besides, he had written short and long stories, news reports, notes, poems and operas. He has been the first and the only person in the Vietnam's literature history creating a personality – “a hero”, this model was loved by many readers in age. This article aims to discover private and typical facets of “heroes” in his novels which includes success and limitation of his art of writing when he showed this personality.

Keywords: *Le Van Truong, novel, a hero.*

---

* Tel: 0912022777, Email: